

Maden Kanunu'nda Değişiklik Tasarısı Genel Kurula Gelirken...

Dr. Kerem Canbazoglu
kerem@cac.com.tr

13.06.2025 tarihinde Meclis Başkanlığı'na sunulan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Teklifi, özellikle madencilik ve çevre ekseninde uzun yıllardır süren tartışmaları tekrar kamuoyu gündemine taşıdı. 20.06.2025 tarihinde esas komisyonda görüşmeleri tamamlanan teklifin 08.07.2025 tarihinden itibaren Genel Kurul'da ele alınması bekleniyor.

Teklifin; genel hatlarıyla teklifin hangi kanunları kapsadığı, hangi sektörleri ilgilendirdiği, madencilik ve enerji (özellikle yenilenebilir enerji) sektörleri açısından ne gibi yenilikler öngördüğüne dair değerlendirmelerimizi bu yazımızda paylaşmak istiyoruz.

Değiştirilen ve düzenlenen "Bazı Kanunlar" hangileri?

Teklifle değişiklik yapılan 5 kanun olduğu görülmektedir. Bunlardan ilki, 1 maddesinde değişiklik yapılan 2872 sayılı Çevre Kanunu (10/2 maddesi), ikincisi 12 maddesinde düzenleme yapılan 3213 sayılı Maden Kanunu (3., 7., 8., 13., 14., 16., 17., 24., 30. Geçici 45. Ve Geçici 46. Maddeler, Ek-2 sayılı tablo), üçüncüsü bir maddesinde YEKA alanlarıyla ilgili düzenleme yapılan 4342 sayılı Mera Kanunu (md.14), dördüncüsü iki maddesinde düzenleme yapılan 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun (md.8, Ek Madde 1), beşincisi ise 3 maddesinde düzenleme yapılan 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'dur. (Geçici 4., Geçici 33. Geçici 34. Maddeler). Teklifte yeniden düzenlenen hükümlerin yenilenebilir enerji ve madencilik sektörlerine yönelik olduğu görülmektedir.

Teklifte Çevre Kanunu'na yönelik düzenleme nedir?

Çevre Kanunu'nun 10. Maddesinde, ilgililere gerçekleştirilmeyi planladıkları faaliyetlerin çevresel etkilerine yönelik ÇED Raporu veya PTD (Proje Tanıtım Dosyası) hazırlama yükümlülüğü getirilmiştir. Maddenin ikinci fıkrasının mevcut halinde, söz konusu projeler için ÇED Olumlu "veya ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez hükmü bulunmaktadır. Düzenleme ile söz konusu fıkradaki "veya ÇED gerekli değildir kararı" ibaresi aslında bir süreci ifade etmesine rağmen sanki etki değerlendirmesi yapılmadan faaliyete izin veriliyor anlamı yarattığı gerekçesiyle bentten çıkarılmaktadır. Yarattığı kafa karışıklığı nedeniyle "ÇED Gerekli Değildir" kararı olarak kanunda ifadesini bulan kavram kaldırılmaktadır. Böylelikle çevresel etkisine yönelik ÇED Raporu hazırlanan Ek-1 kapsamındaki projeler ile, çevre-

sel etkilerine yönelik PTD hazırlanan Ek-2 kapsamındaki projeler için yürütülecek sürecin ortak adının ÇED süreci olacağı ve her ikisi açısından da işletilecek süreç neticesinde ÇED Olumlu veya ÇED Olumsuz kararı ile neticelenecek Çevresel Etki Değerlendirme Kararı'nın alınmasının söz konusu olacağı, Ek-2 kapsamındaki projeleri için bu sürecin öncekiler gibi Valilik ve il müdürlükleri kurumların katılımı ile yürütüleceği, Ek-1 kapsamındaki projelerin ÇED süreçlerinin de mevcut haldeki gibi Bakanlık nezdinde yürütüleceği düşünülmektedir.

Teklifte enerji sektörüne yönelik düzenlemeler neler?

- YEKA'lar için Meralarda Tahsis Amaç Değişikliği: Teklifte, 4342 sayılı Mera Kanunu'nun tahsis amaç değişikliği başlıklı 14. Maddesine YEKA'lar için ihtiyaç duyulan mera alanlarının da tahsis amaç değişikliği işlemlerine konu hale getirilebilmesi yönünde (k) bendinin eklenmesi önerilmektedir.
- Rüzgâr ve Güneşe dayalı yenilenebilir enerji tesislerinde orman izinleri ve ÇED süreçlerinde kuş gözlemlerine dair kolaylaştırma: Teklifte 5346 sayılı Kanun'un "Arazi ihtiyacına ilişkin uygulamalar" başlıklı 8. Maddesinin başlığı "arazi ihtiyacına ve diğer izin süreçlerine ilişkin uygulamalar" olarak düzenlenmekte ve mevcut haliyle 5 bent olan bu maddeye eklemeler yapılmaktadır. Orman izinlerinin ön lisans aşamasından üretim lisansına geçilmesi halinde üretim lisans süresi kadar uzatılması, proje ve etüt aşamalarında henüz ön lisans alınmamış olsa dahi ölçüm ve sondaj faaliyetleri için gerekli izinlerin verilmesi, izin başvurularının azami 60 gün içinde sonuçlandırılması, ana kış göç yolları üzerindeki darboğazlarda yer alan tesislerin ÇED süreçleri dışında ornitolojik (kuş bilimi) gözlem yapılması yükümlülüğünün kaldırılması amaçlanmaktadır.
- Rüzgâr ve güneşe dayalı yenilenebilir enerji tesislerinin imar planları, yapı ruhsat ve yapı kullanma izinleri ile bunlara aykırılıklar yaşanan enerji tesislerine uygulanacak idari para cezaları Bakanlık uhdesine alınıyor: Yenilenebilir enerji projelerinin en büyük sorunlarından biri de yerel yönetimler tarafından yapılan imar planı ve ruhsat süreçleriydi. Bunların enerji tesislerine ilişkin kabul süreçlerinin öncülü işlemler olması nedeniyle imar planlarına ilişkin hukuka aykırılıklar inşaat ruhsatlarını ve yapı izinlerini, bunlar da

tesislerin kabullerini sakatlamaktaydı. Bu Özel imar rejimine tabii alanlara ilişkin özel yetkiler saklı kalmak üzere, ön lisans veya üretim lisansı bulunan rüzgâr ve güneşe dayalı yenilenebilir enerji yatırımlarında, enerji tesislerinin imar ve ruhsat işlemleri yeniden düzenleniyor. Tasarı ile, bunların imar, parselasyon planları ve plan değişikliklerini onaylama konusunda Bakanlık da yetkili hale geliyor. Ayrıca, elektrik tesislerinin yapı ruhsatı, yapı kullanma izni ve işyeri açma ruhsatı da Bakanlık tarafından verilebilecek. Yapı ruhsatı bakanlıkça düzenlenen enerji tesislerinin ruhsata aykırılığı durumunda İmar Kanunu'nun 32 ve 42. Maddeleri kapsamında ruhsata aykırı yapıya ilişkin uygulamalar Bakanlık tarafından yapılacak. Yıkım kararının uygulanması Bakanlığın bildirimi üzerine ilgili yerel yönetim tarafından gerçekleştirilecek. Bakanlık tarafından onaylanacak planlarda askı süreci internet üzerinden yapılacak ilan ile gerçekleşecek ve 15 gün içinde itiraz olmazsa planlar kesinleşecek. Yeriyile ilgili kamulaştırması tamamlanmamış ancak acele kamulaştırma kararı neticesinde mahkemece acele el koyma kararı alınmış olan yerlere denk gelen enerji tesisleri için yapı ruhsatı başvurusu yapılabilecek.

- Rüzgâr ve güneşe dayalı yenilenebilir tesislerden imara aykırı olanlara "imar affı" ve cezalara yıkım kararlarının kaldırılması: Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni olmadan tesis edilen lisanslı üretim tesislerine 2017 imar affındakine benzer şekilde bedeli mukabili Üretim Tesisi Uygunluk Belgesi düzenlenmesi ve altyapı unsurlarına yönelik imar affı, yıkım kararlarının ve imar idari para cezalarının kaldırılması düzenleme ile getirilmektedir.
- Yerli enerji hammaddesinden enerji üretecek tesislere izin bedeli teşviği: 6446 sayılı Kanun'un 31.12.2030 yılına kadar işletmeye girecek Maden Kanunu'nun IV. (b) grubu enerji hammaddelerini (linyit, taşkömürü...) kullanan enerji tesisleri, ulaşım yolları ve iletim hatları için lisans tarihinden itibaren 10 yıl boyunca izin, kira, irtifak, kullanma bedellerinde %85 indirim uygulanması suretiyle teşvik edilecek.
- EPDK'ya 31.12.2035'e kadar acele kamulaştırma kararı verme yetkisi tanınması: Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ön lisans veya üretim lisansı bulunan üretim tesisleri için acele kamulaştırma kararı alma yetkisinin, Cumhurbaşkanınca bir defaya mahsus olarak 5 yıl daha uzatılabilmek üzere 31.12.2030'a kadar Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu'na verilmesi teklifle önerilmektedir.

Rüzgâr ve güneşe dayalı yenilenebilir kaynaklardan üretim yapan tesisler için çok önemli düzenlemeler içeren teklif Madencilik Sektörü için ne gibi yenilikler getiriyor?

Teklifte Maden Kanunu'na ilişkin 12 maddede düzenleme yapıldığı görülmektedir. Söz konusu düzenlemelerle, Kanun'da

madencilik faaliyetleri olarak tanımlanan aramalardan kapa-nış ve sonrasında tüm aşamaları kapsayan süreçlerin ele alındığı söylenebilir. Kritik ve stratejik madenler kavramı kanuna girmekte, bunlarla ilgili acele kamulaştırma yetkisi vurgulanmaktadır. Teklif ile MAPEG tarafından ruhsat düzenleme öncesi süreçteki kurum görüşleri nedeniyle madencilik faaliyetlerine yönelik olumsuz değerlendirmelerin Kurul adı altında oluşturulan bir eş güdüm organı ile çözümlenmesinin amaçlandığı göze çarpmaktadır. Ayrıca madencilik faaliyetlerine ilişkin orman izinleri ile ÇED süreçleri için izin sistemi yeniden yapılandırılmaktadır. Sahaların ruhsatlandırılmasına yönelik süreçler yeniden düzenlenmekte, arama ruhsatı sürecinde de proje yatırımları teminatla güvenceye bağlanmaktadır. İşletme ruhsatlarının süre uzatımı koşullarından biri de yıllık üretimlerin gerçekleştirilmiş olması olarak düzenlenmektedir. İşletmeye geçmemiş IV. Grup ruhsat sahalarında aynı grubun farklı alt gruplardan ruhsat düzenlenmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Yine çevre ile uyum olarak ifade edilen maden sahalarının faaliyet sonrası durumuna ilişkin yükümlülüklerin rehabilitasyon adı altında düzenlendiği ve rehabilitasyon bedellerinin artırıldığı, buna yönelik alınan bedellerin nemalandırılması düzenlemesinin getirildiği görülmektedir.

Ruhsatlandırma öncesi özel alanlarla ilgili kurumların bildireceği koordinatların MAPEG sistemine işlenmesi ve ruhsatlandırma öncesi bu kurumlardan izin sistemi:

İlgili mevzuatlarında tanımlanan özel çevre koruma bölgeleri, milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı, tabiatı koruma alanı, sulak alanlar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, ormanlar, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri, turizm merkezleri, kıyı kanununa göre korunan alanlar, 1. Derece askeri yasak bölgeler, 1/5000 ölçekli imar planı onaylanmış alanlar, kültür ve tabiat varlıklarını koruma kanunu kapsamında kalan sit alanları, madencilik amacı dışında tahsis edilen ve Genel Müdürlük tarafından olumlu görüş verilen enerji santralleri, organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri, petrol, doğalgaz ve jeotermal boru hatları gibi yatırım alanlarına ait koordinatlar ilgili kurumları tarafından MAPEG'e bildirilecektir. Böylelikle ruhsatlandırılması düşünülen alanda yer alan diğer özel alanlar göz önüne alınarak işlemlere başlanacaktır.

Genel müdürlük, yukarıda belirlenen alanlarda ruhsat düzenlemeden önce ilgili kurumların maden projesi hakkında görüşlerini sorarak izin talebinde bulunacaktır. İlgili kurumlar talebi en geç 4 ay (3+1 ay) içinde cevaplandırmak durumundadır. Bu süre zarfında görüş bildirmemesi halinde söz konusu kurum izin vermiş sayılacaktır. Alana ilişkin verilen izin işletme ruhsatı ve temdit için de geçerlidir. Ancak kurumların projede ve rehabilitasyon projesinde değişiklik talep etme hakları bulunacaktır.

Orman alanları içinse farklı bir izin rejimi öngörülmektedir. Ruhsatlandırılması planlanan alan için orman alanında

maden arama ve işletme ile ilgili madencilik faaliyetleri için zorunlu tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesisleri için MAPEG'in talebi üzerine OGM tarafından 3 ay içinde 24 ay süreli bedelsiz izin verilir. Bu süre 12 ay daha uzatılabilir. Alanın işletilmesi veya işlettilmesi halinde orman izin bedelleri OGM'ye ödenir. Kanunun yürürlüğe girmesinden önce verilen izinler ruhsat süresince devam eder ve 6 ay içinde MAPEG'e devredilir. Maden arama faaliyeti için izin verilen alanlarda mücbir sebep ve kısıtlayıcı yasa hükümleri hariç olmak üzere işletme faaliyetine de izin verilecektir.

Madencilik ve ÇED sürecine dair düzenlemeler

Orman izin sürecinde alınması gereken kurum görüşleri ve ÇED değerlendirme belgesi MAPEG tarafından alınacaktır. OGM tarafından verilen izin ÇED yönünden uygun görüş olarak kabul edilecektir. ÇED sürecinde ilgili kurumlar görüşlerini en geç 3 ay içinde verecektir. Talebi halinde kuruma 1 ay ilave süre verilebilir. Ruhsatlandırma aşamasında izin vermiş kurumlar ÇED sürecinde olumsuz görüş vermeyecektir.

Grup ve Kritik ve stratejik madenler için ruhsat öncesi izin ve Kurul'un yetkisi

1. Grup ile stratejik ve kritik madenlerle ilgili Özel alanlar ve orman ile ilgili kurumlarca izinlerin verilmemesi halinde ETKB tarafından konu Kurul'a taşınacak olup, Kurul nihai kararı sahanın rezerv potansiyeli, yeri, cinsi, ekonomiye katkısı gibi hususları dikkate alarak üstün kamu yararı çerçevesinde verecektir. Kurul'un madencilik faaliyeti lehine karar vermesi halinde ilgili kurum bir ay içinde izin kararını MAPEG'e gönderecek ve akabinde MAPEG ruhsatı düzenleyecektir.

İhale yoluyla ruhsatlandırma ve arama projesi yatırım teminatı

Daha önce ihale yoluyla ruhsatlandırma dışında bırakılan II. Grup (b) bendi ve IV. Grup ruhsatlar için de ihale yoluyla ruhsatlandırma konusunda MAPEG'e yetki verilmesi değişiklikle düzenlenmektedir. Ayrıca, ihale yoluyla ruhsatlandırmaya hak sağlanan sahalarda, maden arama projesinin uygulanması için gerekli toplam yatırım tutarının %5'i kadar yatırım teminatı gösterilmesi koşulu getirilerek arama çalışmalarının daha ciddi ve gerçekten arama yapacak firmalar tarafından gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Arama ruhsatı dönemi ve performans yükümlülüklerine dair düzenlemeler:

Arama dönemi IV. Grup madenlerde 1 yıl ön arama, 2 yıl genel arama ve 4 yıl detay arama olarak düzenlenmektedir. IV. Grup harici madenlerde 1 yıl ön arama 1 yıl genel arama (detay arama söz konusu değildir) olmak üzere arama dönemi düzenlenmektedir. Böylelikle IV. Grup için 7, diğerleri için 2 yıl içinde üç boyutlu ve miktarıyla belirlenmiş görünür rezerv ile işletme ruhsat talebinde bulunulmaması halinde arama ruhsatı iptal edilecektir. Arama dönemi ra-

porlarının süresinde verilmemesi halinde ruhsat sahibine 1 ay süre verilecek, bunda da sunmaması halinde teminat irat kaydedilerek ruhsatı iptal edilecektir. Arama döneminde yatırım programına uyulmaması durumunda, yıllık gerçekleşmeyen yatırıma denk gelen tutarda teminat irat kaydedilecektir. Ardı ardına iki yıl projenin %50'sinden az gerçekleşme halinde de teminat irat kaydı ve ruhsat iptali yapılacaktır. Arama dönemi sonunda sahada UMREK raporuyla işletilebilir rezerv bulunmadığının raporlanması ve talep halinde teminat irade edilecektir. Böylelikle arama döneminin daha sıkı şekilde izleneceği bir düzenleme yapılmak istenmektedir. Yatırım teminatının da rehabilitasyon bedeli gibi nemalandırılacağı bir düzenleme yapılması uygun olabilir.

Çevreyle uyum yerine Rehabilitasyon ve rehabilitasyon bedelinin nemalandırılmasına dair düzenlemeler

Maden sahalarının faaliyet sonrasındaki durumu ve ruhsat sahibinin ruhsat sahasında aldığı izinler nedeniyle olan yükümlülüğü farklı kanunlarda farklı terimler ile karşılanmaktaydı. Maden Kanunu açısından çevre ile uyum ve buna dair teminat, mera alanlarında eski vasıf ve kapasitesine kavuşturma, orman alanlarında ise ilgili mevzuatta rehabilitasyon terimleri tercih edilmekteydi. Teklifin yasalaşması halinde, Maden kanunu da çevre ile uyum ve çevre ile uyum teminatı yerine rehabilitasyon ve rehabilitasyon bedeli terimlerini benimseyecektir. Rehabilitasyon bedelinin nakten alınarak nemalandırılması sistemine geçilecektir. Ruhsat ve rehabilitasyon bedellerinin oranları, tahakkukları, bunların tahsilinin 6183 sayılı Kanuna göre yapılması ve işlemi tamamlanan sahalarda bedellerin iadesine ilişkin işlemler düzenlenmektedir. Ayrıca, daha önce teminat mektubu olarak verilmiş çevre ile uyum teminatlarının, rehabilitasyon bedeline dönüşmesiyle beraber 6 ay içinde bunların rehabilitasyon bedeli hesaplarına nakten yatırılması ile önceki teminat mektuplarının geri alınması düzenlemesi yapılmaktadır.

Aynı alanlara IV. Grubun alt bentlerindeki madenler için birbirinin üstüne ruhsat düzenlenebilmesi imkânı

Aynı sahalarda farklı maden grupları için birbirinin üstüne ruhsat düzenlenemeyeceğine dair mevcut kanunun 16. maddesinde yer alan yasaklama, IV. Grup alt bentleri açısından kazanılmış haklar korunmak kaydıyla üst üste ruhsat düzenlenebileceğine dair getirilmek istenen hükümler yumuşatılmaktadır.

İşletme ruhsatlarında süre uzatımı (temdit) için asgari üretimi sağlama koşulu

İşletme ruhsatı aşamasında olup faal olmayan ruhsatlar açısından, ruhsat süre uzatımı taleplerinin değerlendirilmesinde projede belirtilen asgari üretimin yerine getirilmiş olmasına dair düzenleme teklif ile önerilmekte olup, böylelikle işletme aşamasına geçip faal olmayan ruhsatları için işletme ruhsatlarının hukukunu sürdürebilmek zorlaştırılmaktadır.

Stratejik ve Kritik Madenler tanımı, acele kamulaştırma ve stok mecburiyeti

Teklif ile kritik maden ve stratejik maden tanımları yasal dayanağa kavuşturulmak istenmektedir. Söz konusu tanımlara uyduğuna Millî Savunma Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınarak Bakanlık tarafından karar verilecek madenler kritik ve stratejik maden sayılacaktır. Bunlara ilişkin madencilik faaliyetleri için acele kamulaştırma yapılabilecektir. Böylelikle kritik ve strateji maden sayılan madenler için düzenlenmiş ruhsat sahalarında bunların üretimine yönelik ihtiyaç duyulan şahıslara ait taşınmazlar için acele kamulaştırma kararı alınması mümkün hale gelecektir. Aynı şekilde bunların stoklanması ile ilgili ruhsat sahiplerine Cumhurbaşkanlığı kararı ile yükümlülük getirilmesi düzenlenmektedir.

İşletme Ruhsat Bedeli Hesap Formülü ve tabloda değişiklik ve altın, gümüş, bakır, çinko, alüminyum, uranyum oksitte Devlet hakkı oranlarının yeniden düzenlenmesi

Teklif ile Maden Kanunu'nun devlet hakkı başlıklı 14. Maddesinde, işletme izinli maden ruhsatları için her yıl ruhsat bedeli tutarında tahakkuk eden devlet hakkının bundan sonra ruhsat bedelinin %50 fazlası olarak tahakkuk ettirilmesi düzenlenerek, özellikle aktif üretimde olmayan işletme ruhsatlarını elde bulundurma maliyeti arttırılmaktadır. Diğer taraftan teklif ile Maden Kanunu'nun Ek-2 sayılı tablosundaki hesap formülüne 0,7 çarpanı eklenerek hesap formülü değişmiş, Ek-3 sayılı tablo da yenilenmiştir. Ek-3 sayılı tablodaki değişiklikle daha önce %15'e kadar olan devlet hakkı oranının %25'e kadar kademelendirilerek güncellendiği görülmektedir. Tabloda düzenlenenler altın, gümüş, platin, bakır, kurşun, çinko, alüminyum ve uranyum oksittir. Bugün onsu 3300 USD seviyesinde olan altın için devlet hakkı oranı %19 olarak oluşmakta, yeni düzenleme ile onsun 5000 USD seviyesine gelmesi ve aşması halinde devlet hakkının %25 olarak uygulanacağı görülmektedir. Yine tonu 9000 USD seviyesinde olan Bakır'da devlet hakkının güncel oranı %15 olup, tonun 17901 USD'ye varması ve aşması halinde %25 olacaktır.

Teklifte yerli enerji hammaddesiyle üretim üretim yapan enerji tesisleriyle zeytinlik alanların denk gelmesi halinde yapılacak uygulamaya dair düzenleme

Teklifin kamuoyunda en çok tartışılan maddelerinden biri Maden Kanunu'na ilave edilmesi teklif edilen Geçici 45. Maddedir. Söz konusu madde ile, kanunda koordinatları verilen biri iki poligondan diğeri ise dört poligondan oluşan iki alana özgü olarak, bunlarda ruhsat sahibinin veya rödö-vansçının ülkenin enerji ihtiyacını karşılamak üzere yürütülen madencilik faaliyetlerinin tapudaki vasfı zeytinlik olan veya üzerinde fiilen zeytinlik bulunan alanlara denk gelmesi ve bu faaliyetlerin başka alanda yürütülmesinin mümkün olmaması durumunda, zeytin ağaçlarının taşınması ve madencilik faaliyetlerinin yürütülmesine kamu yararı dikkate

alınarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca izin verilebileceği düzenlemesi teklif edilmektedir.

Düzenleme ile taşıma kararı verilmesi halinde buna dair tüm sorumluluğun madencilik faaliyetini yürütecek kişiye ait olacağı, taşınmanın mümkün olmadığı durumlarda Bakanlıkça izin verilebilmesi için biyolog ve ziraat mühendisinin de bulunduğu uzman kişilerden görüş alınarak, madencilik yapılacak alan ile eş değer büyüklükte ve aynı il ve ilçe sınırlarına öncelik verilerek zeytin sahası tesis edilmesi koşulu getirilmektedir. Bu işlemler için taşınacak zeytin ağaçları ve bahçeler için hazine taşınmazlarına ihtiyaç olması halinde bunların zeytinliği kamulaştırılan taşınmaz maliklerine rayiç bedelden on yıl süreyle kiraya verilmesi mümkündür. Teklifte olmamakla beraber, söz konusu düzenlemenin kamulaştırma şartına tabii tutulmaması, zeytinlikleri için rızai olarak ferağ veya muvafakat veren malikler için de sağlanması uygun olacaktır.

Bu surette zeytinlik alanlarda yapılacak madencilik faaliyetleri sonrası rehabilitasyon çalışmalarını temin etmek üzere ruhsat sahibi her yıl için ruhsat bedeli kadar ilave rehabilitasyon bedeli ödeyecektir. Bu sahaların rehabilitasyonu madencilik faaliyetleri öncesinde sahada bulunan zeytin ağacı sayısında zeytin ağacı dikilerek tamamlanacaktır.

Değişiklik Teklifi Zeytin Kanunu'nun 20. Maddesindeki hükmü değiştirmemektedir.

Görüldüğü üzere getirilen düzenleme iki termik santrale özgü olup, Zeytin Kanunu'nun 1939 tarihli olup, daha önce mevcut olmayan ve 1995 yılında meclis görüşmeleri sırasında dönemin Balıkesir Milletvekilinin önerisinin kabulü ile yasalaşan 20. Maddesinde yer alan "zeytinlik sahaları" içinde veya bunlara 3 km mesafede zeytinyağı fabrikası hariç zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis yapılıp işletilemez şeklindeki hükümde bir değişiklik söz konusu değildir.

Değişiklik Teklifinde tanımlanan iki sahada kalan zeytinliklerin kamulaştırma ve acele kamulaştırma süreçleri nasıl gerçekleşebilir?

Söz konusu düzenlemelerin 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve Maden Kanunu'nun 46. Maddesindeki düzenlemeler ile değerlendirildiğinde, Maden Kanunu kapsamındaki kamulaştırma işlemlerinin yapılabilmesi için de öncelikle kamu yararı kararı alınması ve öncülü hazırlık işlemlerinin yapılması gerekecektir. Kanunla belirlenen alanlara denk gelen zeytinlikler yönünden kanun koyucunun belirlediği bir kamu yararı söz konusu kabul edilebilir. Bu maddeye dayalı alınacak kamu yararı kararı sonrasında, kıymet takdiri, hak sahiplerinin tespiti, pazarlık görüşmelerine davet aşamaları tamamlanacaktır. Akabinde ise kamulaştırma bedel tespiti ve tescil davaları söz konusu olacaktır. Uygu-

lamada yıllar alabilen söz konusu kamulaştırma sürecinde mülkiyetin mahkeme kararı ile nakli öncesinde sahaya mahkemece belirlenecek acele el koyma bedelini ödemek suretiyle erişimin sağlanabilmesi için acele kamulaştırma kararı alınabilecektir. Ancak söz konusu kararın yargısal denetimi söz konusu olduğunda genellikle iptal edildiği görülmektedir. Zira, bu kararı alabilmenin Kamulaştırma Kanunu'nun 27. Maddesinde yer alan acele kamulaştırma kararı alınabilmesinin genel koşulu olan "3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Cumhurbaşkanınca karar alınacak hallerden" olmadığı bu nedenle de özel kanun olan maden kanunu ile, aynı değişiklikle kritik ve stratejik madenler için getirilen acele kamulaştırma yetkisi gibi somut düzenlemeye ihtiyaç duyulacaktır. Bu durum söz konusu sahalarda işletilecek madenlerin Bakanlık tarafından kritik veya stratejik maden kabul edilmesi ile de çözümlenebilir.

Geçici olan ve rehabilitasyon şartları düzenlenen madencilik faaliyetleri sonrası eski haline getirilecek bu zeytinlik sahalara önceki hak sahipleri tekrar mal sahibi olabilir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 23. Maddesi belli koşulların varlığı halinde kamulaştırma öncesi mal sahibinin geri alma hakkını düzenlemektedir. Ancak söz konusu hak, kamulaştırma bedelinin kesinleşmesinden sonra 5 yıl içinde alanda kamulaştırma amacına dönük faaliyet yapılmaması halinde doğar ve 1 yıl içerisinde kullanılmalıdır. Bu genel düzenlemeye dışında Maden Kanunu'nun 46. Maddesi, madencilik faaliyetleri için kamulaştırılan taşınmazlarla ilgili önceki mal sahibinin geri alım hakkını özel olarak düzenlemektedir. Buna göre, "Kamulaştırılan taşınmazın, maden işletme faaliyetleri için lüzum kalmadığının Genel Müdürlükçe tespiti halinde, Kamulaştırma Kanunu'nda öngörülen usul ve esaslara göre belirlenecek rayiç bedeli ödenmek kaydıyla kamulaştırılan yerin eski sahibine iade edileceği hususu, ruhsat sahibi ve taşınmazın eski sahibine tebliğ edilir. Eski sahibinin taşınmazı altı ay içerisinde almak istememesi durumunda taşınmaz Hazineye kalır." hükmü uyarınca faaliyet tamamlanan zeytinliklerin rehabilitasyon süreçleri sonrası eski zeytin ağacı sayısı önceki mal sahiplerince kamulaştırma kanununa göre belirlenecek rayiç bedel ile geri alınması mümkün olacaktır. ●

DMT

Engineering
Performance

...Yapabiliriz. Neyi? Madencilğe dair herşeyi!

1737'den beri madencilikte ustalaşmadığımız hiçbir konu kalmadı. Ne tür bir hammadde olduğu, ne tür bir maden olduğu ya da dünyanın neresinde bulunduğu bizim için önemli değil! Hangi arama, geliştirme ve madencilik şirketi, banka ve yatırımcı, hükümet ya da sigorta şirketi olduğu da önemli değil! DMT GROUP, temel mühendislik danışmanlığından sürekli maliyet - lendirmeye kadar madencilik yaşam döngüsü boyunca tüm teknik hizmet yelpazesinde uzmandır.

Size şu konularda destek sunuyoruz:

- Keşif ve kaynak/rezerv kestirimi (UMREK, JORC, CIM, SAMREC, ESMA, PERC, NI 43-101, SK-1300)
- Bankalara uygun fizibilite çalışmaları ve ayrıntılı maden ve zenginleştirme tesisi tasarımı
- Jeolojik, hidrojeolojik ve jeoteknik modelleme
- Şaft, galeri ve desandre tasarımı
- Maden kurulumu denetimi ve proje yönetimi (İşveren'in Mühendisi ve Kredi Kurumları Bağımsız Mühendisi)
- Mühendislik danışmanlığı, maden optimizasyonu ve teknik eğitim
- Durum Saptama, Şirket Birleşmesi ve Satın Alma Desteği, Borsalarda İlk Halka Arz Desteği ve finans ve sigorta sektörleri için Değerleme
- Mühendislik Destek Aygıtları (Ancorelog, CoreScan3, Gyromat, Shaft Scanner)

Sizin için hangi soruları yanıtlayabiliriz?

DMT TÜRKİYE - Kozyatağı Mah. Şehit Mehmet Fatih Öngül Sk. Odak Plaza
Blok No: 5 İç Kapı No: 4 TR 34742, Kadıköy, İstanbul
İletişim: +90 216 361 26 98 / +90 535 206 71 75 - Mail: turkey@dm-group.com

■ Essen ■ Abu Dhabi ■ Bahrain ■ Berlin ■ Bochum ■ Brisbane ■ Calgary ■ Cape Town ■ Dortmund ■ Freiberg ■ Hamburg ■ Hanover ■ Herne
■ Istanbul ■ Jakarta ■ Johannesburg ■ Kolkata ■ Leipzig ■ Lima ■ Moscow ■ Nottingham ■ Nursultan ■ Vancouver ■ Waiblingen

Türkiye Madencilik Sektörü Yatırımcı/Yönetici Anketi Sonuç Raporu

KARİYERBİLİM

Türkiye'nin ilk ve tek madencilik ve yerbilimleri kariyer sitesi olan www.KariYerbilim.com yayınına başladı.

**Dr. Kerem Canbazoğlu:
Maden Kanunu'nda Değişiklik
Tasarısı Genel Kurula Gelirken...**

www.sftsondaj.com

**YER ALTININ
YERLİ KAHRAMANI**

İçindekiler

4	EDİTÖRDEN	54	MTM Makina ile Landsky Firması Güçlerini Birleştirdi
6	TÜRKİYE'DEN HABERLER		
28	ŞİRKET HABERLERİ	56	DEĞERLENDİRME Türkiye Madencilik Sektörü Yatırımcı/Yönetici Anketi Sonuç Raporu
30	ETKİNLİK HABERLERİ	76	Türkiye'nin Yeşil Enerji ve Madencilik Vizyonu?
36	KAPAK KONUSU Türkiye'nin Derinlerine Uzanan Güç: SFT Sondaj ile Sondaj Ekipmanlarında Yerli ve Yenilikçi Çözümler	84	HHNS (Havai Halatlı Nakliye Sistemleri) Nedir?
		92	Ticaret Savaşlarının Ağır Silahı: Kritik Mineraller Otomotiv Sektörünü Temelden Sarsıyor
40	TANITIM Seequent ile Yapısal Jeolojiye Modern Bir Yaklaşım	94	Taşınamayan Zenginliklerin Fakir Bekçileri: Madenimiz Varsa Geleceğimiz Var!
44	FLK Maden, Laboratuvar ve Endüstriyel Ölçekli DMS Test Hizmeti Vermeye Başladı	96	Maden Kanunu'nda Değişiklik Tasarısı Genel Kurula Gelirken...
46	Atık Su ve Proses Suyu Geri Kazanımında Yeni Yaklaşımlar	102	Madencilik Şirketleri İçin "Çevresel-Sosyal- Yönetişim" Kırsalı
48	EKOPLAN Mühendislik ve Danışmanlık AŞ: ÇED İzleme Hizmetleri ve Önemi	112	İnce Kristalli Dolomitik Başkalaşım Kayaçlarının Öyküsü-II (Sekizinci Bölüm)
50	Dr. Khan Muhammad ile Netcad'ın Ortaklaşa Yürüttükleri ve Madenlerde Operasyonel Verimliliği Arttıran Projeyi Konuştuk		
52	Yer Altında Gücün Yeni Adı: ZEGA UJ22A Delici Makineleri Türkiye'de	128	TÜRK MADEN ENDÜSTRİSİNDE KADIN Bir Lokomotifin Parçası Olmak: Madencilikte Bütüncül Bakış, Takım Ruhu ve Disiplinlerarası Farkındalık

Bu Sayıdaki Reklamlar

(Reklam Rezervasyon İçin info@mayeb.com.tr / 0312 482 18 60)

Sayfa	Firma	Sayfa	Firma	Sayfa	Firma
107	Acacia Madencilik	41	Everest Sondaj	119	MAPA
103	Anagold	1	FKK	95	Matec
79	Anatolia Makine	45	FLK Maden	83	MCG
113	Ant Group	37	Flottweg	19	Mebsis
29	Argetest	31	Foramec	117	Metal Form
17	Avrasya Jeotek Sondaj	7	Global Magnet Sondaj	47 - 55	MTM
5 - 74 - 75	Barkom	77	GM Mühendislik	15	Netcad
85	BDT	109	Gücüm Pompa	ARKA KAPAK	Ortadoğu Sondaj
ARKA KAPAK İÇİ	Bilgi Mühendislik	K. ÖN KAPAK	Güriş	11	Öksüt Madencilik
35	CH Consultants	121	İMİB	81	Putzmeister
ÖN KAPAK İÇİ	Çınar Şirketler Grubu	89	İmren Sondaj	87	Schaeffler
115	Çiftay	73	İnmar	ÖN KAPAK	SFT
39	Çolakoğlu Makine	27	Kace	64-65	Teknik Tanker (Kalın İç Sayfa)
33	Dama Mühendislik	105	KariYerBilim.com	9	Tüfekçiöğlu
112-113	Deka Makina (Kalın İç Sayfa)	43	Kayen	51	Tümad
49	Dimin Madencilik	111	Ketmak	13	Tünelmak
101	DMT	K. ARKA KAPAK	Körfez Döküm	91	Tüprag
16-17	Epiroc (Kalın İç Sayfa)	99	KRB	23	Üntel Kablo
3	Esan	25	Kutay Laboratuvar Cihazları	93	YPT
53	Eti Bakır	21	Kuvars	123	Zenit Madencilik